

indsført i senere Statutter, skulde da ogsaa gjøres gjældende ligeoverfor de Foreninger, i hvis Statutter det ikke findes. Dernæst maa det Spørgsmaal afgjøres, der, hvis jeg ikke husker feil, aldeles ikke er omtalt i den gjældende Lovgivning, hvad der skal indtræde i det Tilfælde, at en tidligere Begunstigelse tilbagekalbes. Loven gaaer ud paa, at naar Foreningerne opfylde de og de Forudsætninger, kan Regjeringen tilstaae de og de Begunstigelser, og altsaa maa den ogsaa kunne tage dem tilbage, naar Forudsætningerne ikke opfyldes. Men hvis de ere givne, og de senere tilbagekalbes, saa er der i Mellemtiden opstaaet en stor Deel Retsforhold, med Hensyn til hvilke det kan være nødvendigt at tage Bestemmelse. Den ærede Indenrigsminister har haft den Godhed selv at gjøre mig opmærksom paa, at et af de nærmest foreliggende Spørgsmaal da er med Hensyn til Eierne af Obligationerne, hvorledes der skal forholdsvis med den dem ifølge Lovgivningen tillagte Transportfrihed i det Creditors — jeg er enig med den ærede Minister i, at det er om Creditor og ikke om Debitor, at der væsentlig bliver Spørgsmaal — Retsforhold ikke burde kunne altereres derved, at vedkommende Bestyrelse havde handlet saa letvindig og retsstridig, at Regjeringen ikke længere kunde lade sin moralske Garanti dække de udstedte Obligationer, eller taget saadanne Beslutninger, hvorved Tilliden var bleven officeret. Men i ethvert Tilfælde synes jeg, at disse Bestemmelser ikke skulle fremkomme ved Behandlingen af dette Lovforslag, men at der maatte fremlægges et selvstændigt Lovforslag, som maatte blive Gjenstand for Drøftelse ved et Samraad mellem Regjeringen og Rigsdagens Afdelinger. Initiativet tror jeg ikke, at et Udvalg, nebsat over dette Lovforslag, vil kunne tage til at fremkomme med Forandringer i den Retning; thi uagtet Rigsdagen til alle Tider har fortolket paa en meget vid Maade, hvad der saaledes under et Lovforslag kunde indbringes, forekommer det mig dog, at det ikke bør staa Sted her, hvor man gaaer ud fra ganske andre Forudsætninger og sigter til at afhjælpe ganske andre Mangler. Jeg skulde altsaa troe, at det var den rigtige Fremgangsmaade, at dette Lovforslag gaaer sin Gang, og at Regjeringen,

hvis den under de presserende Omstændigheder maatte indskrænke sig til at gjøre et nok saa indskrænket Lovforslag, der kun udtalte Hovedtanken, da vilde fremkomme med dette. Jeg vil haabe, at det, at der ikke bliver nebsat noget Udvalg i denne Sag, ikke vil blive betragtet, som om man vilde skyde Ansvarer fra sig, eller man lod det mangle paa Anerkjendelse fra Landstingets Side af Regjeringens Dnske om at gaae Haand i Haand med Rigsdagen, hvilken Anerkjendelse jo ganske simpelt vil kunne lægges for Dagen, naar et selvstændigt Forslag, selv om de detaillerede Forhold først skulde komme frem under dets Forhandling, foreligger.

Madvig: Ja, det Sidste, som den ærede Landstingsmand udtalte, var omtrent, hvad jeg ønskede at sige, og jeg skal derfor kun knytte nogle faa Bemærkninger dertil. Ligesom jeg overhovedet ikke har taget Ordet for at gjøre Noget imod den ærede Ministers Dnske, har jeg heller ikke villet paa nogen Maade paabyrde Regjeringen noget Ansvar eller undbrage Rigsdagen, specielt Landstinget, noget saadant. Men Sagen synes at stille sig saaledes: Ministeren er bleven opmærksom paa et Misforhold, der har aabenbaret sig ved en Handling af en enkelt Creditforening, og han har omtalt, hvilket dette Misforhold er, og at han har tænkt paa, hvad der kan gjøres for at holde denne Creditforening til at følge en rigtigere Fremgangsmaade. Enten maa nu Regjeringen have administrativ Myndighed til at skride ind og ordne Sagen, og saa skulle vi ikke sætte den i Bevægelse — eller Ministeriet sabner Noget, finder, at der ikke er nogen Lovhjemmel, hvorefter det kan handle for at bringe Sagen i Gang — men saa synes mig, at det er i sin Orden, at Ministeriet enten selv forelægger et Lovforslag, eller naar Ministeriet vil forberede Sagen, at der da sammensættes en Commission, hvori da Medlemmer af begge Rigsdagens Thing gives Sæde. Derimod synes det mig mindre heldigt at fremsætte Sagens Stilling for Rigsdagen og saa overlade til Rigsdagen, om den vil gjøre Noget ved Sagen. Vi have den Tillid til den ærede Minister, at han vil gjøre, hvad der maa gjøres, og da nu en saa dygtig og kyndig Minister er opmærksom paa Forholdet,